

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM'AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI**

LL.D.; Dip. Stud.Rel.; Dip. Can.Matr. Jur. & Proc.;
Cert. Jur. & H.R. (Strasbourg);
P.G. Dip. European Competition Law (King's College, London),
P.G. Dip. European Law (King's College, London).

Illum it-2 ta' Novembru, 2015.

Rikors Numru 520/2013 SM

**Raymond Saliba
(C – 697859 M)**

vs.

**Valletta Gateway Terminals Limited
(C – 38888)**

Il-Qorti,

- 1.0. Rat ir-rikors guramentat promotur datat il-31 ta' Mejju, 2013, li permezz tieghu r-rikorrenti sintetikament espona s-segwenti:
 - 1.1. Illi hu impjegat tas-socjeta` intimata;
 - 1.2. Illi waqt li kien qed jopera *fork-lifter* fuq ix-xoghol fis-7 t'Awwissu, 2010, kien involut f'incident;
 - 1.3. Illi rizultat ta' l-istess soffra:

- 1.3.1. Danni ingenti; u
- 1.3.2. Debilita` permanenti;
- 1.4. Illi s-socjeta` intimata hi unikament responsabbli ghall-istess ghaliex naqset li tipprovdi lir-rikorrenti sistema ta' xoghol u ambjent sigur kif obbligata;
- 1.5. Illi *nonostante* li interpellata biex tersaq ghall-likwidazzjoni u hlas tad-danni, s-socjeta` intimata baqghet inadempjenti;
- 1.6. Illi ghaldaqstant adixxa din il-qorti s-socjeta` intimata jkollha l-opportunita` tghid ghaliex din il-qorti m'ghandiex:
 - 1.6.1. Tiddikjara li s-socjeta` intimata hi unikament responsabbli ghad-danni sofferti mir-rikorrenti;
 - 1.6.2. Tillikwida d-danni hekk sofferti, okkorrendo, bl-opra ta' periti *nominandi*;
 - 1.6.3. Tikkundanna lis-socjeta` intimata biex thallas lir-rikorrenti d-danni minnha hekk likwidati;
 - 1.6.4. Bl-ispejjez kif dedotti fir-rikors guramentat promotur inkluzi l-imghaxijiet legali sad-data ta' l-effettiv pagament;
2. Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat id-9 ta' Lulju, 2013, li permezz tieghu tat l-istruzzjonijiet procedurali hemm elenkati, (ara foll 5);
- 3.0 Rat ir-risposta guramentata datata t-8 t'Awwissu, 2013, li permezz taghha s-socjeta` intimata sintetikament irrispondiet is-segwenti:
 - 3.1. Illi l-kawza *de quo* hi preskritta *ai termini* ta' l-artiklu 2153 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta;
 - 3.2. Illi fil-mertu, t-talbiet tar-rikorrenti huma infondati;

- 3.3. Illi l-incident in dizamina ma sehhx tort ta' xi nuqqasijiet tas-socjeta` intimata *stante* li ma naqsitx mid-dmirijiet taghha;
- 3.4. Illi l-incident in dizamina sehh minhabba nuqqas tar-rikorrenti li jkun prudenti fl-esekuzzjoni ta' xogholu;
- 3.5. Illi ma jirrizultax li r-rikorrenti soffra xi nuqqas fl-introjtug tieghu minn mas-socjeta` intimata in konsegwenza ta' l-incident *de quo*,
- 3.6. Illi ghalhekk m'hemmx danni x'jigu likwidati jew imhallsa mis-socjeta` intimata;
- 3.7. Illi ghalhekk it-talbiet tar-rikorrenti ghandhom jigu respinti, bl-ispejjez;
- 3.8. Salv eccezzjonijiet ulterjuri;
4. Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat id-9 t'Ottubru, 2013, li permezz tieghu hatret lill-assistent gudizzjarju hemm indikata, (ara foll 12 u 13), li wara li l-kawza odjerna giet mgħoddija lil din il-qorti kif issa preseduta kien hemm kontra ordni fir-rigward, u dan, permezz tad-digriet taghha datat is-7 t'April, 2014, (ara foll 33);
5. Rat id-digriet ulterjuri taghha datat l-24 ta' Lulju, 2014, li permezz tieghu, wara rikors appozitu tas-socjeta` intimata datat l-24 ta' Gunju, 2014, (ara foll 34), awtorizzat lill-istess socjeta` biex tipprezenta risposta ulterjuri, (ara foll 34 u 42);
- 6.0. Rat ir-risposta ulterjuri *de quo* tas-socjeta` intimata datata t-8 t'Awwissu, 2014, li permezz taghha ssollewat is-segwentanti:
 - 6.1. Illi bla pregudizzju għar-risposta guramentata precedenti l-azzjoni odjerna hi preskritta *ai termini* ta' l-artiklu 29 tal-Kap 352 tal-Ligijiet ta' Malta;
 - 6.2. Salv risposti ulterjuri;
7. Rat id-digriet taghha datat is-26 ta' Novembru, 2014, li permezz tieghu, fuq talba ta' l-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet, awtorizzat lill-istess biex jitrattaw l-eccezzjonijiet

preliminari sollevati bil-modalita` u fit-termini hemm indikati, (ara foll 46);

8. Rat in-nota ta' sottomissionijiet tas-socjeta` intimata datata t-28 ta' Jannar, 2015, (ara foll 48), flimkien ma dik tar-rikorrenti datata l-1 ta' Gunju, 2015, (ara foll 61);
9. Semghet it-trattazzjoni orali ta' l-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet fir-rigward;
10. Ezaminat id-dokument eseбити;
11. Ezaminat ix-xhieda prodotta, inkluzi d-dikjarazzjonijiet guramentati pprezentati *in atti*;

Ikkunsidrat:

12.0. Illi f'dan l-istadju, l-procedura odjerna hi limitata fl-epurazzjoni taz-zewg risposti ta' natura preliminari sollevat mis-socjeta` intimata, it-tnejn rigwardanti l-preskrizzjoni, senjatament:

12.1. Dik naxxenti mill-artiklu 2153 tal-Kap 16 riferit, u

12.2. Dik naxxenti mill-artiklu 29 tal-Kap 352 ta' l-istess ligijiet;

Ikkunsidrat:

13.0. **Preskrizzjoni naxxenti mill-artiklu 2153 tal-Kap 16 ta' l-istess Ligijiet:**

13.1. Illi l-imsemmi artiklu indikat fil-paragrafu precedenti jghid is-segwenti:

“L-azzjoni ghall-hlas tal-hsarat mhux ikkagunati b'reat taqa` bi preskrizzjoni bl-gheluq ta' sentejn”;

13.2. Illi kif ritenu mill-**Qorti ta' l-Appell** fil-kawza fl-ismijiet **Emanuel Cassar vs. Maria Ciappara**, datata t-2 ta' Marzu, 1958, Volum XXXVIII, Pt. I, p. 87:

“... gie kostantement ritenut mill-gurisprudenza tapplika biss *ai danni aquiliani nascenti da cause che penalmente non fossero reati, ma pure sarebbero delitti civili o quasi-delitti ...*”

- 13.3. Illi sintetikament allura, kif ukoll hemm ritenut, hawn *si tratta* minn analizi ta' dak id-dannu li jolqot ir-rizarciment tad-dannu “extra-kontrattwali derivanti minn fatt illecitu”, (ibid p. 87);
- 13.4. Illi f'dan ir-rigward jirrizulta li l-incident in dizamina sehħ fis-7 t'Awwissu, 2010, (ara foll 1), meta l-*fork-lifter* misjug mir-rikorrenti nizlitlu rota go hofra, ha skoss, u r-rombli li kien qed igorr hargu f'salt minn gol-frieket bil-konsegwenza li l-*lifter* ghola minn wara u r-rikorrenti habat rasu mas-saqaf u beda` jghajjat bl-ugiegh, (ara foll 24);
- 13.5. Illi jirrizulta pacifiku li r-rikorrenti baghat ittra ufficjali fir-rigward datata l-10 ta' Mejju, 2013, (ara foll 2), u intavola l-procedura odjerna fil-31 ta' Mejju, 2013, (ara foll 1);
- 13.6. Illi konsegwentement jirrizulta matematikament assodat li r-rikorrenti adixxa fir-rigward abbondantement wara li gia` kien issuperat il-perjodu biennali hawn stipulat;
- 13.7. Illi konsegwenza ta' l-istess, il-procedura odjerna tirrizulta li hi preskritta *ai termini* ta' l-artiklu 2153 tal-Kap 16 fuq riferit;

Ikkunsidrat:

14.0. Preskrizzjoni naxxenti mill-artiklu 29 tal-Kap 352 ta' l-istess ligijiet:

14.1. Illi sintetikament l-istess artiklu jistabbilixxi is-segwenzi:

- 14.1.1. Illi talba skritta trid tintbghad lill-Awtorita` jew lill-kuntrattur involut sa sitt (6) xhur mid-data li l-oggetti kienu accettati mill-istess;

- 14.1.2. L-azzjoni ma tinbediex fi zmien tmax (12) il-xahar mill-imsemmija data, ghalkemm dan il-perjodu jista` jigi estiz
- 14.2. Illi kif ritenut fis-sentenzi citati mill-abbli rapprezentanti legali tas-socjeta` intimata fir-rigward li a skans ta` dilungar inutili qed issir referenza ghall-istess, (ara foll 52 sa 54), jigi sintetikament ghalhekk ritenut li ghal kull effett u fini fil-ligi applikabbli, s-socjeta` intimata ghandha tigi kkonsidrata bhala “*kuntrattur*” “*ai fini*” ta` l-artiklu 29 in dizamina, (ara foll 53);
- 14.3. Illi kif ukoll ritenut fil-kawza **Grech et vs. Ministru Responsabbli mit-Trasport u Komunikazzjoni et, deciza mill-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex), Gurisdizzjoni Superjuri fid-19 t'Ottubru, 2010**, (ara foll 53), l-artiklu 29 in dizamina mhux limitat ghall-incidenti li jsehhu fuq bastiment izda japplikaw ukoll ghall-azzjonijiet indirizzati fil-konfront tal-kuntrattur – f'dan il-kaz, is-socjeta` intimata – ghal telf jew hsara li ssir li xi persuna;
- 14.4. Illi l-istess artiklu 29 in dizamina jippermetti li ghandu japplika “minkejja id-disposizzjonijiet ta' kull ligi ohra”;
- 14.5. Illi f'dan ir-rigward ghandu jkun pacifiku li “*lex specialis derogat generalis*”, u konsegwentement, in vista ta' l-istess il-preskrizzjonijiet partikolari kif indirizzati mir-rikorrenti ma japplikawx ghall-kaz odjern;
- 14.6. Illi konsegwenza ta' l-istess, il-procedura odjerna tirrizulta li hi konformi mas-suespost, u konsegwentement anke l-artiklu 29 tal-Kap 352 fuq indirizzat jirrizulta applikabbli ghall-kaz odjern;

Ikkunsidrat:

- 15.0. Illi konsegwenza tas-suespost, din il-qorti hi sodisfatta li s-socjeta` intimata pprovat iz-zewg (2) eccezzjonijiet preliminari sollevata minnha u konsegwentement:

DECIDE:

- 15.1. Tiddikjara li qed takkolji dawn iz-zewg (2) eccezzjonijiet preliminari sollevati mis-socjeta` intimata;
- 15.2. Tiddikjara ghalhekk li l-azzjoni odjerna hi preskritta;
- 15.3. Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti.

Onor. Imhalledf Silvio Meli

DECIZJONI FINALI